

Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Serisori nefracate nu se pri-
mescoți. Manuscrisurile nu se re-
trimite!

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primoscoți în Viena:
Budoif Mosse, Hausenstein & Vogler
(Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois
Herná, M. Dukas, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Masai, Eckstein Bernat;
în Frankfurt: G. L. Daube; în Nam-
burg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o seriă
garnitură pe o coloană 6 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicării mai dese
după tariful și învială.
Reclame pe pagina III-a o se-
riă 10 cr. v. n. séu 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LI.

„Gazeta” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplar 5 cr. v. n. séu
15 bani.
Atâtă abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 69.

Brașov, Luni, Marti, 29 Martie (10 Aprilie)

1888.

Nou abonament

GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1888 st. v. se deschide nou
abonament la care invităm pe toți amici și pri-
jitorii fetei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci,
pe șase luni 20 franci,
pe un an 40 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voru abona din nou,
se binevoescă a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 28 Martie st. v. 1888.

Scirea despre intențiunea ce o
are cancelarul german Bismarck de a se retrage dela postul
său, tocmai în situațiunea politică
de aji a Europei, a venit cam
pe neașteptate și de aceea e viu
discutat de presa întreagă.

Causa acestei „crise cancela-
riale” ar fi, după cum se spune,
un proiect de căsătorie a prin-
țului Alexandru de Battenberg,
fostul principe al Bulgariei, cu
princesa Victoria, fca împăratului
german Frederic III. Acestei
căsătorii i-s’ar opune cancelarul
Bismarck, fiind că ea ar fi de na-
tură a turbura raporturile dintre
Germania și Rusia, a căreia sim-
țibilitate cancelarul a cruțat-o în
totu timpul crizei orientale.

Se mai dize, că acestu proiect
de căsătorie ar fi o intrigă a An-
gliciei, că împărătesa Germaniei n’ar
vrea să renunțe la acestu proiect,
și că prin urmare lupta ar fi între
cancelarul Bismarck și între îm-
părătesa Germaniei, și că dela re-
sultatul acestei lupte ar atârna
rămânerea ori retragerea cancela-
rului german.

Crisa e în adevăr serioasă și
multe diare s’au vedut înșelate
susținându la început că se poate
considera criza ca și rezolvată, e-
șind totu cancelarul învingător.

Ar fi putut eși astfel lucrul,
decă cauza crizei ar fi proiectul
de căsătorie amintit. În realitate
înșe proiectata căsătorie e numai
un pretext, care totu trebuia a-
flat pentru a masca adevărata
causă a retragerii cancelarului.

Se scia încă de când trăia îm-
păratul Wilhelm, că între prin-
cipele de coronă, aji împăratul
Frederic III, și între cancelarul
Bismarck nu existau raporturi in-
time, din cauză că moștenitorul
tronului, cu principiile și ideile
sale liberale, nu se putea învoi
cu procederea autoritară și reac-
ționară a cancelarului în rezolva-
rea chestiunilor politice interne.

La suirea sa pe tron, îm-
păratul Frederic în proclamați sa
cătră popor a spus că coróna
sa se bazază pe fundamentul le-
găturei nedespărțite dintre prin-
cipe și popor, ér în scrisoarea ce
a adresat-o principelui Bismarck a
diz, că șgduirile interne trebu-
esc evitate, ca și schimbările în

aseșămintele și legile imperiului;
că constituțiunea imperiului trebuie
conștientos observată; că prin-
cipiul toleranței religioase să ser-
viescă ca scut pentru toți supușii
săi, căci toți au egală parte în
inima sa; că trebuiesc împăcate
interesele opuse ale diverselor
clase sociale; că autonomia ad-
ministrativă e folositoare, numai să
nu îngreueze pe singuraticii, după-
ce destule sarcine impune poporului
statul, și alte asemenea declarații
face împăratul Frederic, care mai
multu preț pune pe ridicarea bu-
neistării a poporului, decât pe stră-
lucirea altor fapte mari și glo-
riose.

Încă de atunci s’a putut ve-
dea, că liberalismul împăratului
nu va putea lucra alături cu
autoritarismul și reacționarismul
cancelarului. Unu monarchu cu
asemenea principii liberale nu pu-
tea fi învoit cu modul puțin
constituțional cum a căutat să
resolve cancelarul chestiunile po-
litice interne, mergându până a
impune măsura de expulsare a
cetățenilor imperiului.

Organul oficial al partidei
conservatoare, „Konservative Kor-
respondenz,” încă arată ca adevă-
rata causă a crizei *diferențe în po-
litica interioară*. Cancelarul a băgat
de seamă, că sfatul său nu mai
are înaintea corónii aceeași tre-
cere, precum avea înaintea îm-
păratului Wilhelm.

Crisa s’a înăsprit deodată cu
publicarea decretului imperătesc
dela 1 Aprilie nou, prin care se
amnestiază toate persoanele osân-
dite pentru crimă de lesă-majesta-
te, pentru delictes séu crime po-
litice, pentru rezistență în contra
puterii publice, pentru violare a
ordinei publice, pentru delictes de
pressă și pentru contravențiune în
potriva dreptului de întrunire și
de asociațiune.

La acestu decret de amnes-
tiare de sigur că nu s’a așteptat
cancelarul german, căci decre-
tul e o desaprobarie indirectă a
procederei sale în rezolvarea ces-
tiunilor politice interne. Cancela-
rul vede, că nu i rămâne alta
de făcut decât séu să și schimbe
programul séu să se retragă.

Prin urmare „criza cancelarială”
nu e altceva decât lupta consti-
tuționalismului contra autoritaris-
mului, lupta liberalismului contra
reacționarismului care nu se poate
sfârși altfel decât prin învinge-
rea celui dintău.

Academia Română sesiunea generală din anul 1888.

(Urmare.)

1. Ședințele de peste unu.

În cursul celor 42 ședințe ordi-
nare de peste unu s’au discutat și ho-
tărât mai multe chestiuni administrative
și științifice. În special în ședințele
publice s’au făcut numeroase comunicări,
cetiri de memorii, studii și notițe, dintre
cari o parte s’au și publicat în „Anale.”

D-lu Hașdeu, în ședința dela 15
Mai a făcut o comunicațiune orală a-
supra vechilor sigilii ale orașului Bu-
curești, prezentându ca ilustrare mai
multe documente din secolii XVI-XVII.

În ședința dela 5 Iunie d-lu Urechid
a cetit memoriul său despre „Slobo-
zii,” care s’a și publicat.

D-lu Odobescu a vorbit la 19 Iunie
despre *tesaurul găsit* la începutul
secolului la satul Conțesc din Doro-
hoiu, și din care toate bucățile conser-
vate se află în muzeul Ermitagiului din
St. Petersburg. Totu d-lu Odobescu a
cetit în ședința dela 11 Decemvre un
memoriu asupra activității literare și a-
supra publicațiunilor de literatură po-
porală ale meritosului, acum răposat,
tipograf alu Academiei Petre Ispirescu.

La 26 Iunie d-lu generalu Fălcoianu
a prezentat o seriă de calcule, făcute
de d-sa, asupra răsăritului și apusului
Solei în București în anul 1888.

În ședința dela 9 Octomvre d-lu
Em. Bacalogh a vorbit despre o nouă
descoperire a lui Eddinson, privitoare la
perfecțiunea luminatului electric.

Ședința publică dela 6 Noemvre a
fost ocupată cu lectura relațiunei d-lui
Dr. Felix asupra congresului internațio-
nal de igienă și demografică, care s’a
ținut la Viena în vara trecută.

În ședințele dela 20 Noemvre și 4
Decemvre d-lu Sionu a făcutu Academiei
împărșiri asupra mai multor docu-
mente istorice privitoare la Românii,
cari se află în arhivele dela Chișineu.

În ședința publică dela 11 Decemvre
d-lu Papadopol-Calimach a făcutu o co-
municare despre „Dereptate,” nume pe
care cronicarii îl dau locului, unde Ște-
fanu cel mare a fost proclamat Domn
al Moldovei.

La 9 Octomvre d-lu Urechid a co-
municat mai multe informațiuni și no-
țițe despre viața și activitatea literară a
lui Vartolomeu Măzărănu, archiman-
drit și cărturar moldovenț din seco-
lul alu XVIII-lea.

În ședința publică dela 5 Februarie
d-lu Urechid a comunicat unu memo-
riu despre Păharnicul Caraiman din
timpul lui Ieremia Movilă și despre Le-
gea organică a Chinovilor Moldovene
decretată de Mironu Moghilă Barnovschi
Voevodă prin chrisovul dela 20 Sep-
temvre 1626.

Pentru serbarea zilei de 10 Mai,
în ședința dela 8 ale aceleiași luni, sub-
scrisul a cetit memoriul, care ve este
cunoscut și care avea de scop să a-
rate însemnătatea acestei zile pentru is-
toria modernă a Românilor.

Membrul corespondent alu Acade-
miei, d-lu Gr. G. Tocilescu a făcutu o re-
lațiune despre castrul roman dela Ce-
tal-Orman din Dobrogea și despre inscrip-
țiunile găsite acolo; ér în ședința dela
13 Noemvre d-sa a descris ruinele unui
însemnatu stabilimentu termal romanu
și a unui castru stativ descoperite la
Bivolari, în susu de mănăstirea Cozia.

În cea din urmă ședința publică, dela
4 a lunii curgătoare, d-lu Hașdeu a ce-
tit unu studiu de mare însemnătate, a-
supra numelui și originei orașului Ar-
geșu, și asupra zidirei minunatei biserici
din acelu oraș.

(Va urma.)

Correspondența „Gazetei Transilvaniei.”

De pe Crane, 20 Martie 1888.

Domnule Redactor! În zilele tre-
cute din întâmplare imi veni în mână
fôia patriotică „Szolnok Doboka,” în care
cetisem că Vass Imre solgăbirul Ci-
achi-Gărboului eșdenumit pretore suprem
în modu provisoriu în cercul Lăpu-
șului.

Că ce sentimente nutresce acestu
d-nu solgăbiru față de poporul român
și inteligența lui, dovedesc faptele-i:
Unu preot a „utezat” a face două
recursuri în contra judecăților aduse de
d-lor, densusul în antipatia sa față de
apărătorii poporului român a însemnat
cu cerusă roșu și ulu legii pe basa că-
ruia notariul cercul să-lu acuse pe
preotul respectiv la judecătoria cer-

quală spre a fi aspru pedepsit. Pedep-
sirea i-a și succedut, dér conducerea po-
porului a o smulge din mâna preotului,
nară domnului, nu i-a putut succede.

Altădată pentru competența inspec-
torului silvanal pentru planul de es-
ploatare a pădurei bisericesci a estimat
pe preot, pe timpul estimării a dis-
pus ca gendarmii, aduși anume spre a-
cestu scop, să se preumbe în jurul
caselor parohiale ca la casu de răs-
colă a parohului să fie la îndemână;
într’aceea nu înceta de a-lu admo-
nia că de va cere trebuința va aduce
un întregu batalionu de honveți
(în contra unui singur om.) Se vede
că densusul ca solgăbiru „puternic”
cum e, totu a sciut de frică. Ce să-i
faci, frica totu frică rămâne și cu gen-
darmii lângă tine!

Cu altă ocaziune a diz preotului,
căruia nu-i convinea a se arăta slugar-
nic, cum ar fi pofțit solgăbirul: „decă
d-ta te-ai fi purtat „leal” mai multe
nu s’ar fi întâmpat cu d-niata.” Va să
diză lealitatea după conceptul densus-
lui e a fi slugarnic d-lor solgăbirii.

„De mortuis aut bene, aut nihil”
Începându în prima Aprilie anul cu-
rentu, nu aparține cercului Ciachii-Găr-
boului. Crănenii îi poftesc cale bună
cătră Lăpușu; cu toate astea pagubă că
nu „fericesc” cu persoana oficială a
d-sale unu ceru ungurescu, ér nu ro-
mănescu, cum e și alu Lăpușului.

Unu Crăneanț.

SCRILE ZILEI.

Cu ocaziunea înaintărilor apropiate
în armată, archiducele Rudolfu
va fi înaintat la gradul de feldzeug-
meister, cât și va fi promovat la ran-
gul de admiralu extra statum.

**

În cercul Brașovului s’au ales
deputați mireni la sinodul ar-
chidiecean din Sibiu: d-nii
Diamandi Manole și Neculae Stră-
voiu. În cercul Trei-scaunelor:
d-nii Octavianu Sorescu și Iosif Puș-
cariu. Joi se voru alege deputați
din cleru.

**

Ministrul ungurescu de interne a
adresat municipiilor o ordinațiune-
circulară, în care le avisază să afle pe
agenții secreți, cari îndemnă popo-
rațiunea să emigreze, și să i pe-
depsescă.

Curiosu ministru! Vede numai a-
genți secreți, dér nu vré să vedă și mi-
seria și alte ticăloșii ale regimului, care
sunt cei mai periculoși agenți de a
provoca emigrarea.

**

Împărșiserăm în tótna anului
trecut scirea, că ministrul ungurescu
de interne a colonizat atunci 190
de copii slovaci orfanți și semiorfanți
din comitatele Trencin și Arva în par-
tea de jos a Ungariei, fiind dați în
îngrijirea familiilor avute unguresci din
comitatele Clongradu, Bihoru și Cianad.
Acum comunică „N. P. Journal,” că mi-
nistrul continuă cu încercările sale ia-
niceresci, căci peste câteva zile alți 110
copii slovaci voru fi împărșit în Arad
și în comunele maghiare din comitatul
Aradului. Ministrul ungurescu de co-
munițiune va da, la învitatele celui de
interne, șese delegați cari să însoțescă

pe copii ce vor fi transportați gratuit pe căile ferate ungare.

Pot fi geloși Turcii de asemenea ministri.

După cum este informată o foia vieneză, ministeriul comun de război austro-ungar proiectează înmulțirea infanteriei și vânătorilor în timp de pace cu 2200 de oameni. Această dispozițiune, după informațiunile numitei foi, ar aduce sporirea bugetului armatei cu 486,000 de fl. De asemenea se dice că este proiectată înmulțirea artileriei cu vr'o 85 tunuri. Cavaleria încă se va spori.

Ministrul unghuresc de culte și instrucțiune publică a interzis procurarea, pentru bibliotecile școlare, a opului 1001 de nopti, întocmit de Nador Gyula [Budapesta, edițiunea lui Coloman Nador, 4 tomuri] ca unele care escită fantasia și au influență stricăcioasă asupra moralității.

Sibienii sunt foarte îngrijați, din cauză că în zilele acestea mai mulți câni au fost mușcați de un câine turbat. S'au luat măsurile necesare.

Am primit raportul Institutului de credit și de economii „Albina” din Sibiu pe anul 1887 din care vedem că: profitul curat al anului 1887 este de 43,221 fl. 43, fondul de rezervă după dotațiunea primită din profitul anului 1887 s'a urcat la 64,082 fl. 01, er fondul de pensii alți funcționarilor la suma de fl. 27,521.39, dividendul anului 1887 s'a ficat cu 10 fl. de acțiune, er pentru scopuri de binefacere s'au destinat 1411 fl. 07 și anume: 600 fl. scôlei civile de fete a „Asociațiunii transilvane” pentru trebuințele curente, 200 fl. la 128 familii din Galați (comit. Făgărașu) nenorocite prin focul din 22 Aprilie 1887 (distribuiți deja prin direcțiune); 200 fl. dăunaților prin foc și esundări din Bănat în primăvera anului expirat (distribuiți deja prin direcțiune), 200 fl. dăunaților prin foc și prin esundări din Transilvania, afară de cei din comuna Galați, tot în primăvera anului expirat (distribuiți deja prin direcțiune), 100 fl. scôlei elementare de fete a „Reuniunii femeilor române din Sibiu”, 25 Reuniunii pompierilor din Reșinari, 25 fl. „Reuniunii române de cântări din Sibiu”; 25 fl. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Sibiu și 36 fl. 07 cr.

Reuniunii române de agricultură pentru comitatul Sibiiului.

Cetim în revista „Macedonia,” că o mare parte din capitaliștii macedoneni vrău să înființeze o tipografie românească în Macedonia. Nu se știe încă locul unde, unii sunt de părere s'o ducă la Ianina, centrul vechi Megalo-Vlachii, alții sunt pentru Bitolia, capitala Macedoniei. O tipografie românească în Macedonia nu este lucru nou, a mai fost una la Moscopole. Lipsa unei tipografii române este de multă simțită în Macedonia.

Dela institutul bacteriologic din București.

Dr. V. Babeșu a expus în ultima ședință a societății de medicină starea cercetărilor sale asupra tratamentului în contra turbării. D-sa s'a ocupat parte la Paris, parte la B-Pesta în timp de doi ani cu cercetări asupra turbării și espune înainte de toate rezultatele de un interes practic ce le-a obținut. D-sa a obținut un semn foarte important prin care se poate recunoște aproximativ la o săptămână după infecțiunea rabică, decât veninul turbării a intrat în organismul său.

Asemenea i-a succedut de a produce într'un timp foarte scurt virusul fix, decât substanța cu care se prepară vaccinul în contra turbării, pe când — cum se știe — Pasteur are trebuință de doi ani pentru a produce această substanță.

Cercetările d-sale asupra tratamentului în contra turbării i-au arătat o faptă de cea mai mare importanță, anume: că decât substanțele care servesc pentru tratament nu sunt bine aleși, decât trepanarea nu e făcută cu o deosebită abilitate, decât în fine se face cea mai mică greșală în privința antiseptei, substanța cu care tractăm animalul în contra turbării, în loc de a-l apăra de această boală, ea înseși provocă turbarea.

Aceste considerațiuni explică pentru ce dl. Babeșu nu a voit să începă tratamentul la om în B-Pesta, unde a fost însărcinat cu tratamentul antirabiei. Numai după un studiu neîntrerupt asupra acestei materii și fiind aici în București în posesiunea tuturor mijloacelor necesare, și convingându-se despre identitatea rabiei de aici cu rabia observată în alte țări, precum și exercitând personalul său pentru cercetările

aceste, care pretind cea mai mare conștiințioasă și rutină, declară, basându-se pe experimente cu totul probate, că este gata de a începe tratamentul în contra turbării la om.

Experimentele menționate sunt în scurt următoarele:

Șese câni au fost tratați după o metodă specială cu substanțe provenite din virusul turbării în modul cel mai eficient, decât în interiorul craniului. Dl. Babeșu s'a convins la mai mult de o sută de câni, că prin această inoculare, totdeauna se nasce turbarea. Într'adevăr, că toți câni, care nu au fost tratați prealabil în contra turbării, au succedat în urma bôlei până când cei șese tratați preventive, deși inoculați pe urmă ca ceilalți trei, au rămas sănătoși. Chiar procedând în modul invers, decât inoculând întâiu substanța rabică în interiorul craniului și tratându-i după aceea în contra rabiei, nu au devenit turbați.

Aceste rezultate sunt cu mult mai doveditoare decât chiar rezultatele lui Pasteur, care prin metoda sa, făcând același experiment, au perit 60% din câni tratați.

D-l. Babeșu explică rezultatul său mai favorabil din modifițiunea tratamentului. Afând d-eră o metodă cu totul sigură pentru a preveni canii chiar decât sunt infectați de o manieră cu mult mai periculoasă decât ceea ce aflăm la om, care se infectează numai prin o mușcătură simplă de câine turbat, nu se mai îndoesce de loc despre eficacitatea absolută a tratamentului modificat de d-nsul. D-sa s'a mai convins la 42 de câni, că tratamentul său nu producea nici un pericol, pe când decât substanța, prin care se face tratamentul, nu se controlază în modul cel mai autentic, casurile nu sunt rare unde canii capătă turbarea tocmai în urma tratamentului.

D-l. Babeșu până acum nu este împedat de a începe tratamentul la om, decât numai prin lipsa unui număr destul de mare de iepuri de casă, care servesc la producerea materialului de tratament și care nici cu cele mai mari sacrificii pecuniare nu se pot procura aici în țară.

Sperând, că și această pedecă în curând va fi înlăturată, ne felicităm de rezultatul strălucit, obținut în așa scurt timp în institutul nostru din București.

Acest rezultat nu produce numai imense servicii țării noastre, unde boala

acosta teribilă e, chiar după constatările d-lui Babeșu, mai frecventă decât în cele mai multe alte țări, der prevedem timpul, când din întregul Orient, omni mușcați de câni turbați vor căuta și vor afla mântuirea lor la București în institutul nostru de bacteriologie.

(„România Liberă.”)

Inundări.

Csongrad-ul este amenințat a fi cu Desăvârșire distrus. Poporul, care în sărbătorile Pascilor lor și de atunci încoco ne'ncetat a lucrat cu bărbăție și cu curaj pentru a se asigura contra inundărei astăzi este cu totul deservat. Tote stăvilarele riuurilor s'au stricat și apa a împresurat întreg orașul. Miliția și gendarmeria duc poporul cu sila ca să lucreze la repararea stăvilarelor, der totul e înzadar, căci o parte din omni fugă, er altă parte nu vrău să lucreze. Pe când se repară un stăvilar, celălalt se strică, căci creșterea apelor este ajutată de ploile mari și continue din acele părți. Apa a început deja să străbată și în părțile interne ale orașului.

Seghedimul erăși este inundat. Numai o diferență de 24 centimetri este între înălțimea de acum a apei și între înălțimea maximă a apei ce s'a vădit până acum la Seghedim.

Dela Ujszasz până la Solnoc este o adevărată mare. Șinele căile ferate sunt sub apă. Comunicația posibilă că s'a și întrerupt deja. Solnocul e amenințat a fi cu desăvârșire pierdut.

Comunele Besenyszeg și Döghát sunt sub apă. Mai multe case s'au ruinat. Locuitorii își părăsesc satele și-si cantă scutiță pe unde pot.

Forțe amenințate sunt și orașele Kunhegyes, Kisújszállás și comuna Kenderes. De asemenea Szarvas și Gyula.

La 5 Aprilie o ploie vehementă, împreunată cu fulgere și trăsnete, a cădută asupra Budapestei, în urma căreia străzile din apropierea Dunărei au fost inundate; der și în părțile mai dinătru ale orașului vr'o 1000 de pivnițe au fost umplute cu apă și pe mulți locuitori din parterre apa i-a alangat din lăcașurile lor.

Intemplări diferite.

Talhăria. Țeranul Samuil Bitea din Saca, lângă Beiuș, a fost călcat de hoți și jefuit de vr'o 4000 fl. Bitea e greu rănit și nu se știe decât va scăpa cu viața.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(4)

NUNTA IN SCHEIU.

Până pe la 1830.

Ginerile se îmbrăca cu ilici și peste el cu zăbunel, er de era iernă și avea gheba, mergea cu gheba, de avea cojoc mergea cu el îmblăscat. Apoi cu cioreci și cu cămașa scosă peste cioreci, cămașa era largă, largă și la mâneci, era dintr'o foia, la umere neîncrețită, fără guler lat, la gât se încheia cu chiotori de ață. Cămașa, largă și lungă fără guler era strinsă în curele late, cu care se încingeau omni și feciorii peste mijloc, și încrețită era lăsată numai până mai sus de ghenunchi peste ciorecii de zeche albă, cu care se îmbrăcau omni și feciorii. Deasupra curelii său șerparului cămașa facea un sin, care sluja în loc de buzunar, de puneau în el de toate. — Omni erau cu ilice cu mâneci peste ilici cu zăbunel, seu cu dulămițe albe, er alți cu ghebe, unii cu cojoc cu brău, er alți cu peptare de pele de oiă, lungi și fără mâneci. Mai înainte vreme umblau omni și cu sărici. — Ilicele erau de parchet alb, cu găitanuri negre pe pept, cusute ca ciaprazurile, ilicele erau de veră, der se luau și ierna pe sub dulămiță. — Zăbunele erau fără mâneci, ca nise laibere, tot albe și tot de parchet cu găitane negre ca ilicele. — Dulămițele erau lungi până jos, mai largi decât potrivite pe trup, cu mâneci lungi și se făceau din postav alb, pe pept cu găitanuri negre ca ciaprazurile, și trase cu găitan și dela subțiori pe cusătură în jos până la mijloc. — Ghebele erau tot ca dulămițele, numai cât nu erau albe și de postav închis. — Cojocul era cu brău erau cusute cu mătase neagră, la mijloc erau mai strimte, la pole mai largi. Pe guler și pe dinainte cu piele neagră mărunț de miel negru. N'aveau nasturi. se îmbrăcau pe mâneci, ori îmblăscat. Peptarele erau fără mâneci, croite mai strimte în spinare, er în pole mai largi veniau de lung până la ghenunchi, ori mai sus, erau ori de îmblăscat, ori de îmbrăcat, pentru încheiată aveau nasturi de cioia. Peptarele le țineau mai mult de sărbătoare, și cu peptare umbla și muier. — Săricile erau cu mâneci, erau lungi până la călcăie, de straiu gros, cu lațele în afară, albe, seine, ori sure. În cap cu căciul de miel negru, înalte, drepte și cu fundu lat și drept, er jos potrivite pe cap, cum purta Neica Dușu Stinghe până bine de curând. Omni mai săraci purtau căciul

albe, care erau mai răsunătoare la fund și erau mai scurte. — De multe ori ginerile mai cu dare de mână avea căciulă de barson și cu vidră. — Vera umblau cu pălării mari în păreți cu fundu lat, er la cap numai potrivite. Aveau nise păreți de le țineau umerii, la păreți le puneau sfor ca să-i țină, când le ploua păreți se întăria. — În picioare erau cu călțuni cu carambu larg și până la jumătatea fluerului, cu potcove înalte și înguste, nu puse pe lat ca mai târziu, alți cu cisme cu urechi la carambu dinainte, alți apoi erau încălțați și cu opinci, după cum le da mână. — Hainile le făceau croitori ca d'al de Șerbanu, Bologeanu, Anghel și alți, er cojocul și peptarele și căciulile le făceau cojocar ca Scurtu, Trică Șchiopu tatăl și alți. Muierile umblau cu ghiordii, cu tili-vichii și roche vână și roche roșie și roche de lână vârgată și surțu alb și surțu de lână de-a grosă. — Ghiordiile erau cu mâneci strimte, și la trup cam de se potriviau, er mai jos largi. Pe la mâneci erau cu covrig decât erau cu blană albă, mărunț de miel de vr'o trei paztru degete. pe la mâneci, pe la gât și pe dinainte pe margine. Ghiordia dela subțioră până la brău avea o îndoitură și pe îndoitură era cusut posomant*.)

Ghiordiile se făceau tot din ce se făcea rochiile, de bogasiu (pânză vână) și făceau numai ale mai necăjite, ale mai bogate își făceau de prizil [materie de lână cu un per negru și cu un mohorit închis]. — Tili-vichile erau scurte, fără mâneci, numai de îmblăscat, susu strimte între spete cât ședea în vârful spinării și apuca pe umeri, jos larg și lung cam până la ghenunchi, er pe subțiori trase cu covrig și îndoite; covrigul avea și pe la gât și până jos pe dinainte pe margine ca și ghiordiile; ele erau îmblămate cu blană mărunț. Rochile era fără mâneci, susu potrivite pe trup, dela brău mai larg așa că era încrețite. La peptău avea guri (firu de celțu reu cusut pe pânză grosă). Rochile era pe polă vână, altele pe roșie; mai târziu s'au ascumăstea și s'au scornit rochi de mătase, cum e a mea „în pielea șerpului”, seu vinete, la care le dicea că sunt de bogasiu. — Surțurile se făceau pe atun numai dintr'o foia ori o foia și jumătate și erau unele și de mătase, roșii și albe, albe de moșalim, er altele de prizil. — În cap muierile erau învălto cu gimbir și imbrodite cu ștergaru. Ștergarele nu se prea călca; bătănele umbla cu ele necălate, le mai întocmii și la făcea cu făcălețu, er ale mai tinere călca. Ștergarele le făcea cocone

*) „Îmblăscat” decât nu „îmbrăcat” pe mâneci ci numai așa ca o manta.

*) Posomantul e un șiret mai lat de urtă deget, făcut din fire în colorea aurului.

Literatură.

„Vesuri și istorii” de Adela Xenopolu. Iași, Tipografia Națională. 1888. Prețul 3 lei.

Revista societății „Tinerimea română” Nr. 3, are sumarul: Clopinel. Din ale noastre. — P. I. S. Modificările oșei globului, (urmare.) — Rădulescu Niger. Frunză verde. — Dem. din B. Alcoolul și alcoolismul. — N. Din jurnalul unui marinar. [Atena]. — Stem. Lăsatul Secului. — N. Din jurnalul unui marinar. [Smirna]. — Rădulescu Niger. Iorgu Văreanu, Nuvelă. [Urmare și fine].

Apel

cătră femeile române.

Onoratul comitet al „Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român”, avându în vedere importanța cea mare, ce o are lucrul de mână și desemnul pentru scola civilă de fete, pe care o susține, ba chiar pentru întregul poporului român, ca o cestiune, ce se referă la sporirea puterii de producțiune în ramul industriei de casă, a constatat, că ar fi foarte de dorit și folositor, ca pentru o mulțime de lucruri femeesci de mână, care se învață în scola civilă și cu deosebire în cursul complementar al acelei scole, înființată deja cu începutul anului școlastic 1887/8, să se folosească modele luate după lucruri clasice în combinațiunea de colori și de forme ornamentale, precum se află ele în lucrul de mână, săvârșit de femeia română dela sate, din toate părțile țării, deorece prin folosirea acestor forme — în locul modelelor moderne, adeseori lipsite de individualitate, ba chiar și de gust estetic, — și combinarea lor în compozițiuni nouă, nu numai că s'ar crea pentru lucrul de mână în scola și pentru industria de casă preste tot, o basă solidă și cu caracter genuin român, ci s'ar pune de timpuriu stavilă corumperei gustului, care începe a se manifesta și la popor, mai ales în lucrurile, cari compun portul lui.

Spre ajungerea scopului intenționat este deci de lipsă, ca scola civilă se aibă la dispozițiune o colecțiune de modele din diferite lucruri de mână, săvârșite de femei române dela sate mai dibace, în special de cusături, chindesituri, broderii, țesături etc.

Atât câștigarea obiectelor trebuincioase, pentru realizarea atarei colecțiuni de modele cum și arangiarea lor, amăsurată recerșitorilor învățământului, onoratul Comitet al Asociațiunii transilvane prin hârtia sa Nr. 332/1887 a aflat cu cale a o încredința comitetului Reuniunii femeilor române din Sibiu, care onorific însărăinare subscrișul comitetului cu plăcere o a și primit, nustrind însă totodată firma speranță, că în vederea scopului important și de

mare folos pentru crescerea copilelor, și în genere pentru prosperarea industriei de casă la Români, vom afla sprijinul necesar la întreg publicul român.

În deosebi ne permitem a ne adresa cătră femeile române, pricepătoare de cauză, din toate părțile patriei, ca pentru a pute pune la cale o colecțiune de modele din diferite lucruri de mână femeesci, cât se pôte de completă, să aibă bunăvoința a ne oferi sau a ne acuire diferite piese de cusături, chindesituri, prodării și de țesături, lucrute de femei române dela sate mai destere.

Aceste piese de lucruri de mână pot fi nouă sau vechi, der ca să corăspundă scopului trebuie să fiă lucruri complete, fiă chiar și numai o parte din un întreg, er decă sunt numai începute, să fiă de așa, ca să se vadă procederea la continuarea lucrării.

La casă când atare lucru de mână potrivit de model, fiind mai de preț, nu ni s'ar pute oferi gratuit, să ni-se trimită pe lângă reversul, cel puțin pentru decopiare.

Pentru înlesnirea pachetării și crutarea postportului, rugăm pre on. subcomitete a Asociațiunii transilvane să binevoiască a îngriji fiacare prin biroul său de spedarea obiectelor acurate.

În acelea părți ale țării, în care nu există subcomitete, rugăm pe femeile române dela orașe și pe prentesele române, ca dăsele să colecteze lucruri de mână ce le vor afla potrivite de modele și să îngrijească de spedarea lor.

Tote aceste obiecte sunt a se adresa la „Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu”, trimițându-se nefrancate. Spese de postporto anticipate se vor rebonifica.

Pachete cu recepere nu se primesc. Obiectele oferite gratuit se vor chita cu mulțămă pe calea țiaristică.

Pentru-ca deja în semestru al 2-lea al anului școlar, curentul să se pôte pune la dispozițiunea școlei colecțiunea intenționată, ne rugăm a ni se speda obiectele colectate cel puțin până la 30 (18) Aprilie 1888.

În fine rugăm pe tote on. Redacțiunii a foilor române, ca să dea locu acestui apel.

Din ședința comitetului Reuniunii femeilor române din Sibiu ținută la 15 Ianuarie 1888 st. n.

Pentru comitetul:

Maria Cosma, președintă.

Dr. Russu, secretar.

Declarațiunea noului minister român.

Președintele Cabinetului a făcut următoarea declarațiune dinaintea ambelor corpuri legiuitoare:

Chemați la guvern prin încrederea M. S. am creșut a îndeplini o datoriă cătră Tron și Țară primind fără șovăire misiunea cu care ne-a onorat M. S. în împrejurările de față.

Pătruși precum suntem de res-

pectul Constituției, scim că nu putem sta la această loc decă nu vom ay și încrederea țării.

Acastă încredere ne vom sili a o dobândi prin o strictă legalitate în tote ramurile administrațiunei publice.

Procedându astfel credem că vom pute răspunde la trebuința de liniște ce o simte țera; liniște care va fi cu atât mai asigurată cu cât fiacare cetățean se va simți pus în stare de a exercita în deplină libertate drepturile sale în limitele legei.

Acastă declarațiune a făcută bună impresiă în o parte a opozițiunei, care se mulțămesc deocamdată cu aceea, că dl. I. Brătianu s'a retras și spiritele s'au liniștit. Altă parte a opozițiunei, precum și partidul dlui I. Brătianu, dicu că n'au ce căuta la guvern omeni care n'au încrederea țării.

De altmintrelea tote partidele sunt hotărâte a vota noului guvern bugetele, der după aceea camerele se se disolve și la vară ori la toamnă se se facă alegeri nouă.

ULTIME SCRI.

Berlin, 7 Aprilie. — „Gazeta Națională” menține, că proiectul de căsătoriă între principele Battemberg și principesa Victoria fiind depărtat îndată, d. Bismarck n'a avută motiv să cêră demisiunea sa.

Atena, 7 Aprilie. — Cu prilegiul sărbători nationale celebrată er, opozițiunea a făcută o manifestațiune în contra ministerului. S'au schimbată focuri de revolver, în urma unei bătăi a cărei cauză nu este încă lămurită. A tostă un mort și un rănit.

DIVERSE.

Noulă presidentă ală camerei deputălor francezi, Felix Iules Meline, este, ca mai toți bărbații de stat francezi, de profesiune avocat și ca student în Paris a mai colaborat și la țiare literare. El este unul dintre cei mai d'apropo amici d'ai lui Jules Ferry și totdeodată un intim d'ai lui Floquet (deși nu are aceleași principii radicale politice ca acesta). Lui Ferry are de a-i mulțami în cea mai mare parte cariera sa politică, care o încep pe timpul asediării Parisului mai întâiu ca vice-primar (vice-maire) în I-ul arondisment. Alegerea

sa ca comunard nu o primi. — Dela anul 1872 a fostă deputat al unui departament al Vosigilor. În 1878 fu subsecretar de stat în ministerul de justițiă sub Dufaure, er în 1883 în ministru de agricultură sub Ferry. O creațiune a lui Meline prin care s'a remarcat activitatea s'a efemeră ca ministru este ordinul „pour le merite agricole”, care la început av multă contrari, er adă isă află din ce în ce mai multă mușterii. Dela demisiunea sa ca ministru pași Meline cu predilecțiune ca apărător al intereselor agricole și în deosebi pentru punerea de vamă pe produse. După cum se anunță din Paris, el a fost pus de cătră moderați ca un candidat de frunte din cauză că el avea mai multă sorți de a obține câteva voturi și din dreptă, că el nu numai că e de un caracter pacnic, ci ca cap al protecțiunilor era bine văcut și de dreptă. Agitări au fostă mari pe timpul alegerei, care dăd un rezultat unic în felul său, adecă ambii candidați, Clémenceau și Meline, primă oate 168 voturi. În acestă cașă cel mai bătrân se priveșce de ales și așa Meline fu proclamată de president; deorece el s'a născut în 1838, er Clémenceau în 1841. Meline este un om subțirel cu o fisiomie slabă, capul acoperit cu puțin păr scurt și deja cărunt. Iubirea sa de dreptate și activitatea s'a sunt în general cunoscute și aprețuite. Meline este un bun orator, deși vocea nu-i este așa puternică, se ține însă strict de obiect și este clar în espunerile sale. În cestiunile economice espunerile sale sunt ascultate cu mare atențiune în cameră.

Cursul pieței Brașov

din 7 Aprilie st. n. 1888

Bancnote românești	Cump.	8.48	Vând.	8.50
Argint românesc	..	8.44	..	8.48
Napoleon-d'or	..	10.02	..	10.04
Lire turcesc	..	11.32	..	11.35
Imperial	..	10.32	..	10.35
Galbin	..	5.90	..	5.93
Scris. fonc. „Albina” 6%	..	101.—	..	102.—
„” 5%	..	98.—	..	98.50
Ruble-rusesc	..	104.—	..	105.—
Discontul	..	6 1/2—8 1/2	pe an.	

Cursul la bursa de Viena

din 6 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	..	97.
Renta de hărtă 5%	..	84.65
Imprumutul căilor ferate ungare	..	150.26
Amortisarea datorii căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	..	96.
Amortisarea datorii căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	..	125.50
Amortisarea datorii căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	..	109.80
Bonuri rurale ungare	..	104.50
Bonuri cu clasa de sortare	..	104.25—
Bonuri rurale Banat-Timiș	..	104.—
Bonuri cu cl. de sortare	..	103.60

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

p'aici, și murindă alea apoi au început a le face muier de prin Săcele. Atunci ștergarele era mai prôte, era un fir de tort și cu unu de borangic. Ștergare era și „invărgate” și „cu flori”: cu prescura, cu păhărelu, cu peptănașu, cu flôrea a vechi, cu șetreaanca, cu cornu berbecelui, cu măsăua, cu flôrea dintre speteze, cu puin ală mărunț și altele.

Fetele umblau în cap cu ștergarele, le diceau „sovonele”, lualte dela Seche-loice, care vrea, care nu, umbla cu capu gol. Fetele se purta cu cosițe și de pe la 16, 17, 18 ani mergea la împletitoare, unde plătia câte două, câte trei duci*) de le împletia; așa „era tainu”, ca să mērgă să le împletăscă pentru Duminecă. Unele mergeau de Sâmbătă sera, că Duminecă erau așa de multe de nu mai rēbiau. Noptea și le învėliau cu cărpă udă, ca să nu se sbirlăscă, și așa le ținea cosițele totă săptămăna. Împletitoare era Lina lu Drăghic care le împletia cu două cōde, împletite în multe, nu ca acuma în trei; cōdele le aduceau peste cap și le cosiau de pēru de nu se cunoștea. — Peste cōde se gătiau cu panclicii ori cu gură de ajungea până jos (gură era panclicile cusute cu fir și flori).

Muierile erau încălțate cu cisme

*) Dutca are cam două groșițe și face cam 10 bani sau 4 cruceri.

negre, mai înainte vreme cu potcōvă, ceva mai josă ca la omeni, mai târziă vreme cu copor; fetele și nevetele tinere purtau cisme calbine cu copor, er băetele până pe la dece, doi-spre-dece ani, umbla cu cisme roșii cu copor. Coporu era un fel de toc de lemn îmbrăcat în piele; la mijloc cu găt, adecă era mai subțire, sus și jos mai lat și cu potcōvă de fier; coporu era ceva destul de înălțicel. Fetele mai purtau și un fel de pantofi, de le diceau conduri, și era cu copor și pe margini cu panclicii roșii ori vinete.

Mirēsa era îmbrăcată cu iă, pe umere cu brățari de fir, întocmai ca pumnii la măneci, pe peptă cu flori tot de fir, cusute de anumite cusătorese, cum era pe acea vreme Făgărășanca și Dulôica. Și mănecile la iă erau lungi, de când se'ncheia, mai întâiu învėrtia măneca pe braț și apoi o încheia cu „pumnii” de fir de băier. Unele și în peptă aveau la iă brățare și se'ncheia pe dindărēt, pentru că erau numai ciupagă, adecă fără pōle. Mirēsa mai era gătită cu roche; peste roche venia surțu, er peste surțu, o încingea cu pafale, de argint la d'ale mai bogate; la ale mai sērace pafale rele, prôte. În picior era încălțată cu cisme galbine cu copor.

Până când eșiau din curte dela mirēsa ca să mērgă la biserică, lăutarii le

diceau marșu până ce nu se mai vedeau. După ce pleca cu nunta, le puneau lăutari să se mănă, și după ce mănă, se duceau lăutarii pe la ginere, mai ales când le era în drum, și de acolo mergeau la biserică, unde era nunta.

După ce nuntași ajungeau în biserică, nuna lua mireșii procovu din cap până o cununa, și decă o cununa, i-lă puneă eră. În biserică, în mijlocu bisericii, se aședă întâiu ginerele și de-a stanga lui mirēsa, îndērētă ginerelui șe-dea nuna și de-a stanga lui șe-dea nuna; pe de o parte și de alta și prin străni și prin horă erau nuntași și pe lângă ei muier și băieți veniți ca să se uite. Popa începea să le cetăscă câte ceva din cărți, apoi lua de le aprindea făcliile de nuntă și le da ginerelui și mireșii de le ținea în mână și după ce le ținea cât le ținea popa le lua dela ei și le da nunului și nunii de le ținea. Apoi mai slujia câtă mai slujia și popa lua din cununii una, atingea cu ea la frunte pe ginere și apoi pe mireș și dicea: „Cunună-se robu lu Dumneșcu cutare cu rōba lu Dumneșcu cutare” și făcea ginerelui cruce cu cununia dîcând: „În numele Tatălui și al Fiului și al sfântului duș amină”. Apoi eră făcea totă așa a doua oră și a treia oră și după ce făcea de trei ori, da la nuna să ajute și puneă ginerelui cununia în

cap. După aceea lua cealaltă cununia și începea dela mirēsa: „Cunună-se rōba lu Dumneșcu cutare cu robu lu Dumneșcu cutare în numele tatălui și al fiului și al sfântului duș amină”, până de trei ori și după de trei ori, eră da la nuna să ajute și puneă și mireșii cununia în cap. Apoi dascălu din strană le cetia apostolu și popa le cetia sfânta evangheliă și apoi lua de le da să guste din pișcoturi și din paharu cu vin, și nunului și ginerelui și nunii și mireșii. Apoi lua dela nun și dela nună din mână făcliile de cununia și le da la doi băieți îmbrăcați în haine dela biserică și apoi începea să ocolăscă: întâiu mergeau băieții cu făcliile, apoi popa cântând: „Isaia dăntuește”, și după el ginerelu cu nuna de mână, și așa mergeau deocolau de trei ori. — De era nuna mai avută, de vr'ună negustoră ceva, vr'o cocōnă, când era deocolau, arunca cunfetură peste mireșă, peste ginere, peste toți, și băieți, băiete, muier care vrea, stringeau. — Altă-dată nu ședeau așa multă negustori în cetate; multă sta pe Tocile, dela „Crucea Căpitanului” în sus și veniau la biserică la Sfânta Treime.

(Va urma.)

Sz. 2015—1888

Hirdetmény.

A vizjogi törvény 1885 évi XXIII t. cz. 191 §-a értelmében felhívom Fogaras vármegye területén létező azon viziművek vízhasználati jogosítványok tulajdonosait kik a jogosítványukra vonatkozó engedélyt, s illetve a 20 évi háborúthatlan gyakorlat igazolását a m. évi 10424 sz. a. kibocsátott hirdetmény folytán f. évi Márczius 31-éig nálam be nem jelentették, hogy 6 hónap alatt vagy is 1888 évi Szeptember 30-áig [bezárólag] az engedélyért folyamodjanak, különben jogosítványuk elenyészettnek tekintetik, s viziműveik felett a hatóság intézkedik.

Megjegyeztetik, hogy az engedély elnyevése czéljából benyújtandó beadványok és egyéb iratok a vizjogi törvény 191 §-ának második bekezdése értelmében bőljog és illeték mentesek.

A folyamodási kötelezettség minden hatósági engedélyre száluló vizimunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános és magán csatcznákra, védgátokra és zsilipekre egyaránt érvényes.

Fogaras, 1888 évi április hó 1-én.

Fogaras vármegye alispánja
Gramoiu Dániel, alispán.

Avisu d-lorü abonați!

Rugám pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postalü și numerii de pe fășia sub care au primitü diarulü nostru până acuma.

Domnii, ce se abonézä din nou, să binevoiască a scrie adresa lämuritü și să arate și posta ultimä.

Totodatä facemü cunoscutü tuturorü D-lorü abonați, că mai avemü din anii trecuți numerü pentru complectarea colecțiunilorü „Gazetei,” precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potü adresa la subsemnata Administrațiune în casü de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans.”

Sosirea și plecarea trenurilor și postelorü în Brașovü.**I. Plecarea trenurilorü:****1. Dela Brașovü la Pesta:**

Trenulü de persöne Nr. 307: 7 öre 20 de minute séra.
Trenulü mixtü Nr. 315: 4 öre 01 minutä diminéta.

2. Dela Brașovü la Bucuresci:

Trenulü mixtü Nr. 318: 1 örä 55 minute dupä amédt.

II. Sosirea trenurilorü:**1. Dela Pesta la Brașovü:**

Trenulü de persöne Nr. 308: 9 öre 46 minute înainte de amédt.
Trenulü mixtü Nr. 316: 9 öre 52 minute séra.

2. Dela Bucuresci la Brașovü:

Trenulü mixtü Nr. 317: 2 öre 32 minute dupä amédt.

A. Plecarea postelorü:

- a) Dela Brașovü la *Résznovü-Zérnescü-Branü*: 12 öre 30 m. dupä amédt.
b) „ „ „ *Ziziniü*: 4 öre dupä amédt.
c) „ „ „ în *Sécuime* [S. Georgi]: 1 örä 30 minute nóptea.
d) „ „ „ la *Fägärașü*: 4 öre diminéta.
e) „ „ „ la *Säcele*: 4 öre diminéta.

B. Sosirea postelorü:

- a) Dela *Résznovü-Zérnescü-Branü* la Brașovü: 10 öre înainte de amédt.
b) „ *Ziziniü* la Brașovü: 9 öre a. m.
c) Din *Sécuime* la Brașovü: 6 öre séra.
d) „ *Fägärașü* la Brașovü: 2 öre diminéta.
e) „ *Säcele* la Brașovü: 6 öre 30 minute séra.

Se deschide abonamentü pre anulü 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarü beletristicü și enciclopedicü-literarü — cu ilustrațiuni. — Cursulü XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerü câte de 2—3 cöle cu ilustrațiuni frumöse; și publicä articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatralei ș. a. — mai departe tractézä cestiuñ literare și sciéntifice cu reflexiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socialä a Romänilorü de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriä și străinätate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o örä plăcutä familiei strivite de grijile vieței; și preste totü nisuesce a întinde tuturorü individiilorü din familiä o petrecere nobilä și instructivä. — Prețulü de prenumerațiune pre anulü întregü e 4 fl., pentru Romänia și străinätate 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancä ori marce postalü.

PREOTULÜ ROMÄNÜ. Diarü bisericescü, scolarü și literarü — cu ilustrațiuni. — Cursulü XIV. — Apare în broșurü lunare câte de 2½—3½ cöle; și publicä portretele și biografiile archiereilorü și preoțilorü mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorü sciéntelorü teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbätori și diverse ocașuni, mai alesü funebrai, — apoi studii pedagogice-didactice și sciéntifice-literari; și în urmă totü soiulü de aménunte și sciri cu preferința celorü din sfera bisericescă, scolasticä și literarä. — Prețulü de prenumerațiune pre anulü întregü e 4 fl. — pentru Romänia 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancä ori marce postalü.

Colectanții primescü gratisü totü alü patruea esemplarü.

Numerü de probä se trimitü gratisü ori-cui cere.

A se adresa la „**CANCELARIA NEGRUȚU**” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totü de aci se mai potü procura și urmätorele cărți din editura propriä:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romäni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Siläsi. — Partea I. Paulü Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Šincai. Prețulü 30 cr.

Renascerea limbii romänesci în vorbire și scriere invederitä și aprețiatä de Dr. Gregoriu Siläsi. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulü broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Töte trei împreunä 1 fl.

Cuvéntäri bisericesci la töte serbätörile de peste anü, de I. Papiu. Ünü volumü de preste 26 cöle. Acest opü de cuvéntäri bisericesci întrece töte opurile de acestü soiü apärute până acum — avéndü și o notiță istoricä la fiä-care serbätöre, care aratä timpulü introducerei, fäsele prin cari a trecutü și modul cum s'a stabilitü respectiva serbätöre. Prețulü e 2 fl.

Barbu cobzariulü. Novelä originalä de Emilia Lungu. Prețulü 15 cr.
Puterea amorului. Novelä de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulü 20 cr.
Idealulü perdutü. Novelä originalä de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulü 15 cr.

Opera unui omü de bine. Novelä originalä. — Continuarea novelei: **Idealulü pierdutü** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulü 15 cr.

Fântäna dorului. Novelä popularä de Georgiu Simu. Prețulü 10 cr.
Codreanü craiulü codrului. Baladä de Georgiu Simu. Prețulü 10 cr.

Ultimulü Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulü 10 cr.

Elü trebuie să se însöre. Novelä de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțü. Prețulü 25 cr.

Branda seu Nunta fatalä. Schiță

din emigrarea lui Dragoșü. Novelä istoricä naționalä. Prețulü 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricä dupä Wachsmann, de Ioanü Tanco. Prețulü 30 cr.

Probitatea în copiläriä. Schiță din sfera educațiunei. Dupä Ernest Legouvé. Prețulü 10 cr.

Hermanü și Dorotea dupä W. de Goethe, traducțiune liberä de Constantinü Morariu. Prețulü 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediä în 5 acte dupä Euripide, tradusä în versurü de Petru Dulfu. Prețulü 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediä în 5 acte dupä Euripide, tradusä în versurü de Petru Dulfu. Prețulü 30 cr.

Petulantulü. Comediä în 5 acte, dupä Augustü Kotzebue, tradusä de Ioanü St. Șuluțü. Prețulü 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publicä ținutä în salele gimnasiunü din Fiume prin Vincențiu Nicörä, prof. gimnas. — Cu portretulü M. S. Regina Romäniei. Prețulü 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Ünü volumü de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulü redusü (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirü și vioarele, poesii populare, culese de Ioanü Popü Reteganu. Ünü volumü de 14 cöle. Preț. 60 cr.

Tesaurulü dela Petrósa seu Cloșca cu puii ei de aurü. Studii archeologic de D. O. Olinescu. Prețulü 20 cr.

Biblioteca Sätenui Romänü. Cartea I, II, III, IV, cuprindü materii förte interesante și amuzante. Prețulü la töte patru 1 fl. — câte una deosebü 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii förte interesante și amuzante. Prețulü 30 cr.

Colectä de recepte din economiä, industriä, comerčiu și chemiä. Prețulü 50 cr.

Economia pentru scölele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulü 30 cr.

Indreptarü teoreticü și practicü pentru învățämentulü intuitivü în folosulü elevilorü normalü (preparandialü), a învățätörilorü și a altorü bărbați de scölä, de V. Gr. Borgovanü, profesorü preparandialü. Prețulü unui esemplarü cu porto francatü 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura nösträ pedagogicä abia aflämü vre-unü opü, întocmitü dupä lipsele scölelorü nöstre în mäsura în care este acesta, pentru aceea ilü și recomandämü mai alesü directorilorü și învățätörilorü ca celorü în prima liniä interesatü.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romäni. De V. Gr. Borgovan. Prețulü 15.

Manualü de Gramatica limbii romäne pentru scölele poporali în trei cursurü de Maximü Popü, profesorü la gimnasiunü din Näsöudü. — Manualü aprobatü prin ministeriulü de culte și instrucțiune publicä cu rescriptulü de datü 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulü 30.

Gramatica limbii romäne lucratä pe base sintactice de Ioanü Buteanu, prof. gimn. Ünü volumü de peste 30 cöle. Prețulü 2 fl.

Manualü de stilisticä de Ioanü F. Negruțü, profesorü. Opü aprobatü și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publicä cu rescriptulü de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practicä förte bogatä a acestui opü — cuprindëndü compositiuni de totü soiulü de acte obveniente în referințele vieței socialü — se pöte întrebuița

cu multü folosü de căträ preoți, învățätori și alți cărturarü romäni. Prețulü 1 fl. 10 cr.

Nu më uita. Colecțiune de vier-surü funebrai, urmate de iertäciuni, epitafiä ș. a. Prețulü 50 cr.

Carte conducätöre la propunerea calculärii în scöla poporalä pentru învățätori și preparandü. Broș. I. scrisä de Gavrilü Trifu profesorü preparandialü. Prețulü 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugäciuni:

Märgäritarulü sufletului. Carte bogatä de rugäciuni și cäntäri bisericesci förte frumösu ilustratä. Prețulü unui esemplarü broșuratü e 40 cr., legatü 50 cr., legatü în pänzä 60 cr., legatü mai finü 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legäturä de luxü 1.50—2.50

Miculü märgäritarü sufletescü. Cärticicä de rugäciuni și cäntäri bisericesci — frumösu ilustratä, pentru pruncii scolarü de ambe secsele. Prețulü unui esemplarü broșuratü e 15 cr., — legatü 22 cr., legatü în pänzä 26 cr.

Cärticicä de rugäciuni și cäntäri pentru pruncii scolarü de ambe secsele. Cu mai multe icöne frumöse. Prețulü unui esemplarü e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulü Prea Sänței Vergure Maria a Näsötörei de D-șeu urmatü de mai multe rugäciuni frumöse. Cu icöne frumöse. Prețulü unui esemplarü spedatü franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusü Christosü. Prețulü unui esemplarü legatü și spedatü franco e 15 cr.